

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců Mgr. Ivety Postulkové a Mgr. Marka Bedřicha ve věci

žalobce: **Ing. L. M.**, narozený dne XXX
bytem XXX
zastoupený advokátkou Mgr. Petrou Bielinovou
sídlem Chaloupkova 1367, 149 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**
sídlem Na Františku 1039/32, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2016, č. j. MPO 54269/2015, PID
MIPOX01ZQL1O

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 26. 2. 2016, č. j. MPO 54269/2015, PID MIPOX01ZQL1O, se ruší a věc se vrací žalovanému k novému řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9 800 Kč, a to do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Petry Bielinové, advokátky.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí blíže označeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále též

„žalovaný“) odložilo pro nezaplacení úhrady žádost žalobce o poskytnutí informací o výši vyplacených prostředků před zdaněním zaplacených v letech 2010 – 2015 náměstkům ministra a ředitelům odborů žalovaného.

2. Žalovaný za poskytnutí informace požadoval 24 000 Kč. Proti výši úhrady podal žalobce stížnost, avšak nadřízený orgán, tj. ministr průmyslu a obchodu požadavek úhrady ve výši 24 000 Kč potvrdil.
3. Žalobce ve své žalobě zpochybňuje oprávněnost vyčíslené náhrady, a to jednak v počtu vyúčtovaných hodin a jednak v hodinové sazbě. Žalovaný žalobci oznámil, že za každou hodinu mimořádně rozsáhlého vyhledávání účtuje 500 Kč. Dále sdělil, že nejprve museli zaměstnanci 12 hodin vyhledávat osoby, které v letech 2010 – 2015 pracovali na nejvyšších pozicích, a následně museli dalších 36 hodiny vyhledávat informace o tom, jaké finanční prostředky jim byly vyplaceny. Neuvedl však, kolik osob bylo vyhledáváno a kolik jich na daných pozicích pracovalo.
4. Žalobce k tomu uvádí, že institut hrazení nákladů má být využíván pouze ve výjimečných případech mimořádně pracného vyhledávání informací. Zaplacená úhrada má pokrýt takové náklady povinného subjektu, které mu skutečně vznikly, což však dle žalobce v dané věci splněno nebylo.
5. Podle odhadu žalobce se informace týká cca 60 pozic na Ministerstvu průmyslu a obchodu. Jde o nejvýše postavené úředníky, proto by mělo být žalovanému známo, které osoby v posledních několika letech tyto pozice zastávaly. Navíc informace o organizační struktuře ministerstva jsou zveřejňovány na webových stránkách, a proto by nemělo vyhledávání jmen osob na jednotlivých pozicích trvat 12 pracovních hodin. Pokud žalovaný zadal úkol vyhledat jména osob někomu, kdo nemá přehled o zaměstnancích ministerstva, nemůže tato skutečnost být k tíži žalobce.
6. Pokud jde o počet hodin pro vyhledávání částek vyplacených jednotlivým osobám, domnívá se žalobce, že vyhledávání těchto informací mohlo trvat maximálně 3 hodiny, nikoli 36 hodin.
7. Žalobce zpochybňuje i částku požadovanou za každou hodinu práce svých zaměstnanců, tj. 500 Kč za hodinu práce. Podle žalobce by vyhledáváním měla být pověřena osoba zařazená maximálně do 11. platové třídy, která by měla mít hodinovou odměnu ve výši cca 100 - 150 Kč. I se započtením povinných odvodů by hodinová sazba neměla být 500 Kč. Žalobce upozorňuje, že srovnatelně velké Ministerstvo vnitra za mimořádné vyhledání informace požaduje 251 Kč/h.
8. Žalobce má za to, že žalovaný záměrně vyčísлил požadavek úhrady za poskytnutí informace v takové výši, jelikož předpokládal, že ji žalobce nezaplatí.
9. Žalobce trvá na tom, že jeho právo na poskytnutí informace o výši vyplacených prostředků před zdaněním zaplacených v letech 2010 – 2015 náměstkům ministra a ředitelům odborů žalovaného je zcela nesporné. K tomu odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Žalobce má za to, že náměstek či ředitel odboru žalovaného spadají do kategorie zaměstnanců, o jejichž platu a dalších odměnách se informace poskytuje.
10. Závěrem žalobce rovněž žádá, aby soud dle § 16 odst. 4 InfZ nařídil žalovanému poskytnutí informací.

11. Žalovaný ve svém písemném vyjádření navrhuje žalobu zamítnout a k jejímu obsahu uvádí následující.
12. Pokud jde o tvrzení, že požadovaná informace se týká cca 60 pozic, žalovaný uvádí, že pouhý odhad žalobce nemá žádnou relevanci a nemůže odůvodnit neoprávněnost vyčíslené úhrady. Žalovanému je sice známo, které osoby u něj zastávaly vedoucí funkce, to však nemá vliv na to, že pověření pracovníci musí dané osoby vyhledat a informace zpracovat. Žalovaný nemá k dispozici informaci o celkové výši veřejných prostředků před zdaněním vyplacených v letech 2010-2015 a nemá ani povinnost takovou informaci mít. Navíc během daného období proběhla celá řada organizačních a personálních změn, zejména v souvislosti s přechodem na zákon o státní službě. Požadované informace navíc nezahrnují jen plat, ale také odměny, prostředky poskytnuté z FKSP a další. Stejně tak jsou dle žalovaného irelevantní odhady žalobce ohledně postavení pracovníků pověřených vyřízení žádosti o informace. Žalovaný nemůže pověřit vyhledáním informací pracovníka zařazeného do nejnižší platové třídy, jen aby snížil výši požadované úhrady.
13. Odůvodnění úhrady dle žalovaného vychází z § 17 odst. 1 a 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“ či „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Oznámení obsahovalo rozpis zpracovávaných informací, dobu vyhledávání i hodinovou sazbu. Takové vyčíslení a odůvodnění úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací odpovídá zákonným požadavkům.
14. Žalovaný dále odkazuje na rozsudek zvláštního senátu ze dne 15. 9. 2010, č. j. Konf 115/2009-34, z něhož vyplývá, že žadatel může zaplatit požadovanou úhradu a následně se v občanskoprávním řízení domáhat toho, že vyčíslená částka byla nepřiměřená a na straně povinného subjektu došlo k bezdůvodnému obohacení.
15. Pokud jde o petit žaloby, žalovaný uvádí, že § 16 odst. 4 InfZ se v daném případě neuplatní, jelikož předmětem žaloby je otázka oprávněnosti úhrady nákladů, a nikoli neposkytnutí informace.
16. Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce s tím výslovně souhlasil a žalovaný ve stanovené lhůtě dvou týdnů svůj nesouhlas s takovým projednáním věci nevyjádřil (§ 51 s. ř. s.).
17. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
18. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
19. Soud vycházel z následující právní úpravy.
20. Podle § 17 odst. 1 InfZ: *„Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.“*
21. Podle § 17 odst. 3 InfZ: *„V případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před*

poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena.“

22. Podle § 17 odst. 5 InfZ: *„Poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží.“*
23. Soud se nejprve zabýval přípustností žaloby, přičemž dospěl k jednoznačnému závěru, že usnesení o odložení žádosti o informace pro nezaplacení požadované úhrady je rozhodnutí, které je způsobilé přezkumu ve správním soudnictví. Jak konstantně judikuje Nejvyšší správní soud (např. v rozsudku ze dne 21. 6. 2017, č. j. 6 As 326/2016 - 32): *„Teprve rozhodnutí o odložení žádosti (a tedy vlastní odeprání informací poskytnout) podle ustanovení § 17 odst. 5 informačního zákona je pod soudní ochranou. Pokud je tedy žádost odložena pro nezaplacení, může žadatel proti takovému rozhodnutí brojit žalobou ve správním soudnictví, neboť tímto rozhodnutím bylo teprve do jeho práva zasazeno. Protože důvodem odložení bylo nezaplacení, přezkoumá ovšem správní soud věcně také tuto otázku, a v tomto rámci se bude mimo jiné zabývat výší úhrady.“*
24. Pokud jde o odkaz žalovaného na rozsudek zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů ze dne 15. 9. 2010, č. j. Konf 115/2009-34, z něj vyplývá, že žadatel o informace může nejprve zaplatit částku požadovanou za poskytnutí informace a následně v rámci občanskoprávního řízení brojit proti výši této částky. Nicméně z tohoto rozsudku stále vyplývá i možnost, aby se žadatel o informace domáhal přezkoumání výše požadované úhrady před jejím zaplacením žalobou podle s. ř. s.: *„Jestliže žadatel o informaci podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, nezaplatí částku, kterou správní orgán podmínil poskytnutí informace (§ 17 odst. 5 tohoto zákona), a správní orgán žádost odloží, je možno toto usnesení o odložení věci napadnout žalobou ve správním soudnictví.“* Žalobce tedy měl možnost zaplatit požadovanou částku a následně se obrátit na obecné soudy občanskoprávní žalobou, nicméně tato možnost ho nezavazuje práva domáhat se přezkumu před zaplacením právě podanou žalobou v rámci správního soudnictví. Poznámka žalovaného je proto v daném kontextu irelevantní.
25. Dále soud přezkoumal napadené rozhodnutí dle jednotlivých uplatněných žalobních bodů a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
26. V dané věci je stěžejní výklad pojmu *„mimořádně rozsáhlé vyhledání informací“* obsažený v § 17 odst. 1 InfZ. Dále bylo nutno posoudit rovněž otázku, zda v daném případě byly naplněny podmínky § 17 odst. 3 InfZ, tedy zda žalovaný jakožto povinný subjekt dostatečně zdůvodnil, *na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena.*
27. Z dikce § 17 odst. 1 a odst. 3 InfZ vyplývá, že pokud žádá povinný subjekt úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, musí dostatečně jasně ozřejmit důvody, pro které v daném případě jde právě o mimořádně rozsáhlé, a nikoli běžné vyhledávání informací. Ve výzvě k úhradě pak musí povinný subjekt rozvést, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Je třeba, aby povinný subjekt uvedl nejen jednotkovou sazbu a dobu, kterou vyhledávání informace trvalo, ale též odůvodnění, v čem konkrétně spočívala mimořádná rozsáhlost vyhledávání informací. O mimořádně rozsáhlé vyhledání informací půjde tehdy, jestliže s ohledem na

konkrétní podmínky u povinného subjektu a na množství požadovaných informací nebo jejich povahu bude vyhledání informací pro povinný subjekt zátěží nad míru obvyklou (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2016, č. j. 5 As 35/2016 – 25).

28. V dané věci žalobce požadoval informace o výši vyplacených prostředků před zdaněním zaplacených v letech 2010 – 2015 náměstkům ministra a ředitelům odborů žalovaného. Šlo tedy o výši finančních prostředků vyplacených neurčenému počtu vedoucích zaměstnanců žalovaného v rámci šesti let. Žalovaný vyhodnotil vyhledávání těchto informací jako mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, za něž požadoval úhradu ve výši 24 000 Kč. Zdůvodnění této částky se opírá o sazebník žalovaného, který za každou hodinu vyhledávání požaduje 500 Kč, a dále vyčíslení hodin, po které vyhledávání informací zaměstnanci prováděli. Dále sdělil, že nejprve museli zaměstnanci 12 hodin vyhledávat osoby, které v letech 2010 – 2015 pracovali na nejvyšších pozicích, a následně museli dalších 36 hodin vyhledávat informace o tom, jaké finanční prostředky jim byly vyplaceny.
29. Soud shledává v této souvislosti vhodným odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2017, č. j. 6 As 326/2016 – 32, z něhož vyplývá, že pokud vyhledání informace *„trvalo nepoměrně déle, než bylo k vyhledání informace objektivně nutné, a to pouze z důvodů zjevně nevhodného postupu povinného subjektu, nelze tuto skutečnost klást k tíži žadatele o informaci. Jinými slovy, náklady na mimořádně rozsáhlé vyhledání informací musí být zároveň náklady účelně vynaloženými. Po žadateli nelze spravedlivě požadovat úhradu za činnost povinného subjektu, která zjevně přesahuje míru objektivně potřebnou k získání a poskytnutí informace.“*
30. Ve stejném duchu se vyjadřuje též komentář k InfZ (FUREK, A., ROTHANZL, L., JIROVEC, T.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. 2016. Praha: C. H. Beck): *„Mimořádně rozsáhlé vyhledání informací však nemůže být odvozeno od komplikovanosti vnitřního systému, který povinný subjekt sám stanovil pro ukládání informací (dokumentů), resp. pro postup při vyřizování žádostí (vyhledávání informací), jestliže je tento vnitřní systém objektivně vzato nastaven nepřiměřeně složitě.“*
31. Soud je toho názoru, že pouhé vyčíslení počtu hodin, které zaměstnanci strávili vyhledáváním dotčených osob, a dále hodin, ve kterých byly vyhledávány vyplacené částky, není dostačující. Žalovaný totiž nikterak nespecifikoval, proč vyhledávání osob trvalo 12 hodin, o kolik osob se jednalo apod. Dále neuvedl ani důvody, z nichž by vyplývala mimořádná obtížnost vyhledávání finančních částek těmito osobám vyplaceným a proč takové vyhledávání trvalo 36 hodin. Soud proto nemohl přezkoumat, zda bylo objektivně nutné vyhledávat informace po uvedenou dobu a zda v daném případě nemohlo jít o nevhodné nastavení vnitřního systému.
32. Stejně tak soud nesouhlasí s pouhým odkazem na sazebník žalovaného, podle něhož si za jednu hodinu práce zaměstnanec při vyhledávání informací účtuje částku 500 Kč. Podle nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, je povinností povinného subjektu stanovit v sazebníku hodinové sazby odvozené z nákladů na platy, případně mzdy a z ostatních osobních nákladů spojených s mimořádně rozsáhlým vyhledáním informací (§ 7 nařízení). V daném případě však žalovaný neuvedl, jak dospěl k částce 500 Kč za hodinu, a soud proto nemohl ověřit, zda taková částka odpovídá požadavkům § 7 nařízení.

33. Soud je proto toho názoru, že v daném případě žalovaný jakožto povinný subjekt dle InfZ nesplnil požadavek § 17 odst. 3 InfZ, jelikož neodůvodnil, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla vyčíslena výše úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání požadovaných informací. Napadené rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné z důvodu absence zdůvodnění.
34. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil žalobou napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, a zároveň vyslovil, že se podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrací k dalšímu řízení žalovanému. Právním názorem Městského soudu v Praze je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
35. Soud sice zrušil napadené rozhodnutí, nicméně nemůže postupovat podle § 16 odst. 4 InfZ, jak navrhuje žalobce, jelikož soud nemůže nařídit poskytnutí informace v případě žaloby směřující proti výši úhrady za informace. Lze odkázat na judikaturu zdejšího soudu, který ve věci ze dne 4. 11. 2015, čj. 10 A 4/2014-148 uvedl: „V řízení o žalobě proti rozhodnutí povinného subjektu o odložení žádosti podle § 17 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, soud neposuzuje věcně důvody pro poskytnutí nebo neposkytnutí požadované informace, nýbrž posuzuje pouze, zda jsou dány podmínky pro uplatnění úhrady nákladů podle § 17 odst. 1 citovaného zákona, resp. posoudí přiměřenost výše úhrady vzhledem k povaze informace a tomu odpovídajícímu rozsahu vyhledání informace. Použití § 16 odst. 4 věty druhé citovaného zákona je proto v řízení o žalobě proti rozhodnutí o odložení žádosti podle § 17 citovaného zákona vyloučeno, soud nenařídí povinnému subjektu poskytnout požadovanou informaci, přestože shledá požadavek na úhradu nákladů nezákonným.“
36. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení. Tu představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady na zastoupení advokátem za dva úkony právní služby [příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] po 3 100 Kč [§ 7 bod 5 ve vazbě na § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Žalobci tak bude na náhradě nákladů zaplacená žalovaným celková částka 9 800 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. ledna 2018

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. H.